

MUSEU PROVINCIAL DE LUGO (Xarxa Museística de la Diputació de Lugo)

A fi i efecte de reunir i protegir els béns del patrimoni cultural de Lugo, la Diputació de Lugo va decidir crear l'any 1932 el Museu Provincial de Lugo, voluntat que es va materialitzar dos anys més tard amb l'obertura al Palau de San Marcos (dirigit per Luis López Martí) de diverses sales amb materials arqueològics, històrics, artístics, etc., fins aleshores dispersos en col·leccions particulars. L'increment continu de fons i les limitacions d'espai van obligar, l'any 1957, a traslladar el museu a l'antic convent de San Francisco. Conservant tres dependències d'aquest antic cenobi (cuina, claustre i refectori), l'arquitecte de Vigo Manuel Gómez Román (1875-1964) va dissenyar, prenent com a base un projecte anterior de Durán Loriga, un nou edifici amb aires de palau galleg. L'1 de març del 1962, el Museu Provincial de Lugo va ser declarat Bé d'Interès Cultural. El 1997, el museu es va ampliar segons el projecte de l'arquitecte González Trigo.

Dissenyat per l'arquitecte Pons Sorolla a començaments de la dècada dels seixanta del darrer segle, el jardí del museu constitueix un espai singular que destaca pels seus valors naturals i artístics. Entre els primers, criden especialment l'atenció dos arbres espectaculars: una magnòlia *grandiflora* de fulla perenne i un grèvol *variegata*, espècies a les quals cal afegir-ne d'altres com aurons o pollancre. Aquest espai està museïtzat amb cinc obres d'escultors gallegos i portuguesos. També resulta especialment interessant un antic *cruceiro* de factura popular procedent de Teixeira (Lugo), com també un mil·liari procedent de Franqueán (O Corgo) i el *Marco da Pedra Longa* (Sober).

PLANTA BAIXA

1. REFECTORI: del segle XVIII, amb coberta de volta de canó i púlpit de pedra picada. Allotja les col·leccions de maquetes de construccions tradicionals de la província de Lugo.

2. CUINA: (s. XVIII). Hi destaca la seva singular llar de pedra picada amb una vistosa xemeneia de maçoneria. Acull estris i mobiliari propis de la cuina tradicional gallega.

3. CLAUSTRE: (s. XV-XVIII). Declarat Bé d'Interès Cultural l'any 1931, en els seus passadissos s'exhibeixen una àmplia i variada col·lecció de rellotges de sol (el més antic data del 1685), epigrafia romana (en ares, plaques i mil·liaris) i medieval, heràldica, capitells, sarcòfags, làpides sepulcral i mostres d'escultura en pedra de diverses èpoques. Destaquen especialment els quatre fragments d'un baldaquí gòtic procedents de Sta. Maria de Fragas (Campo Lameiro-Pontevedra) que reproduïxen escenes del Nou Testament.

3 (bis). Accés a l'antiga sala capitular: Important col·lecció d'ares votives romanes, algunes dedicades a divinitats indígenes, i plaques fundacionals de la ciutat de Lugo de Paulo Fabio Máximo, com també dues esteles anepigràfiques discoides (s. IX-XI dC) procedents de Castillón (Pantón).

Vestíbul: Mobiliari de guardar (barguenyos, arquimeses i baguls) dels segles XVII-XVIII.

4-5-6. ART SACRE: pintura de temàtica religiosa dels segles XV al XX, sobretot de les escoles italiana i espanyola. Escultura romànica, gòtica, renaixentista i barroca. Creus processionals (s. XVI-XIX) i reliquiaries, peces d'alabastre, rosaris, etc.

7. PLÀSTICA I MUSIVÀRIA PROVINCIAL ROMANA: mosaics d'Armañá i Batitales (s. III dC) i diverses mostres d'escultura romana dels segles I al IV dC, entre les que destaquen l'estela de Crecente i les bifronts d'Adai i Atán.

Escala neobarroca d'accés a la primera planta. Al **vestíbul**, obres del gran escultor galleg Francisco Asorey: *Ofrena a Sant Ramon* i *Sant Francesc*.

PRIMERA PLANTA

8. ORFEBRERIA ANTIGA: Importantíssima col·lecció de torques, arracades, braçalets i altres peces d'or i plata, fonamentalment de l'Edat del Bronze i de la cultura dels castros.

9. PREHISTÒRIA I ARQUEOLOGIA: ocupa les ales nord, est i sud del claustre superior. Exposició de materials arqueològics de la província de Lugo que van des del paleolític fins a la romanització.

10. NUMISMÀTICA I MEDALLÍSTICA: monedes dels segles III aC al XX dC representatives de les diferents etapes històriques que va viure la Península Ibèrica, com també medalles commemoratives dels segles XVIII, XIX i XX.

ART GALLEG

11. ATZABEGES I ORFEBRERIA: mostra d'atzabeges compostel·lanes (segles XVI-XVIII) i d'orfebreria popular (com els característics "gripaus") dels segles XVIII i XIX.

12. PINTURA: ROMANTICISME I REGIONALISME. Artistes dels segles XIX i XX (J. Pérez Villamil, Dionisio Fierros, Leopoldo Villamil, Vaamonde, Román Navarro, Serafín Avendaño, Francisco Llorens, Quintás Goyanes, Seijo Rubio, Sotomayor, Manuel Abendela, etc.) representatius de la plàstica gallega d'aquest període. **Escultures** de X. Pino, M. Picallo, Otero Besteiro i Bonome, entre d'altres.

13. AVANTGUARDES HISTÒRIQUES I POSTGUERRA. Obres dels artistes locals Tino Grandío i Maruja Mallo, com també de Colmeiro i Castela.

14. FIGURACIONS I ABSTRACCIONS. Tendències representades per Alfonso Abendela, Felipe Criado, Sucasas, Blas Lourés, Luis G. Pacios, López Guntín i Raimundo Patiño.

15. ANTONIO FERNÁNDEZ, artista de Pontevedra que va viure uns anys a Anticoli, localitat italiana molt present en la seva obra de tipus realista en què predominen els temes paisatgístics i la preocupació per la llum i el color.

16. XULIA MINGUILLÓN, artista de Lugo que, el 1940, esdevingué la primera dona en aconseguir una medalla en les Exposicions Nacionals de Belles Arts, amb la seva obra més destacada: *A escola de Doloriñas*.

17. XESÚS R. CORREDOIRA, pintor de Lugo, deixeble de Plá, Zuloaga i Sorolla, que va acusar també la influència del Greco, patent en moltes de les obres exposades.

18. ESCULTURA: Obres de Puchades i Picallo i un conjunt d'escenes populars de Xosé Maria Acuña.

19. PISA DE SARGADELOS: important col·lecció de la ceràmica realitzada en les quatre etapes de la Real Fábrica de Sargadelos (Cervo-Lugo) en el segle XIX.

20. CERÀMICA I VIDRE: exemples de ceràmica daurada (Manises, Muel), esmaltada i pintada (Talavera, Puente del Arzobispo) i estampada ("La Cartuja", Cartagena). **Vidres i cristalls** de la fàbrica de "La Granja" de San Ildefonso.

21. SALA ROMÀNTICA: ARTS DECORATIVES I RETRATS: sala en què es mostren peces d'arts decoratives i d'indumentària, com també retrats realitzats per Esquivel, González de la Peña, Tissot, Pardo Reguera, Balaca i els Madrazo.

22-23. ART MODERN I CONTEMPORANI. Pintura des del barroc fins a les avantguardes del segle XX, representada per obres de Peter Roos, Carlos de Haes, Álvarez Dumont, Nicolás Soria, Gonzalo Bilbao i Cruz Herrera, entre d'altres. Escultura del segle XX: Ignacio Veloso, José Fioravanti i Otero Camps; entre les peces exposades destaca la *Piedad* de Torre-Isunza. Moltes d'aquestes obres són dipòsits del Museu Nacional del Prado i del Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofía.

24-25-26-27. ART GALLEC: DIBUIX I GRAVAT. A l'entrada d'aquest espai hi ha diverses escultures d'autors gallecs. Tot seguit, es presenta una exposició col·lectiva dedicada a artistes gallecs contemporanis amb obra de dibuix i gravat, com també sales monogràfiques dedicades a Castela, Prieto Nespereira i Castro Gil.

28. ARANYES. Donades per José Varela Dafonte, es tracta d'una interessant i curiosa col·lecció d'aranyes de diverses èpoques (siriopalestines, hel·lenístiques, romanes, bizantines i islàmiques) amb una cronologia que va des dels anys 2300 aC fins al segle XV dC.